

hvis der f. Eks. er indstillet 3 Drukkenbolte, altsaa rent udelige, uværdige Personer, ja saa kan Indstillingen forkastes. Men hvis det ikke er Tilfældet, hvis det er ordentlige, kvalificerede Folk, der ere indstillede, saa mener jeg ikke, der er Spor af Grund til at forkaste en saadan Indstilling. Jeg tror heller ikke, at man kan komme bort fra denne Betragtning ved at gaa tilbage til at se paa Forholdene, som de vare, da denne § 9 blev vedtagen. Gaar man nemlig tilbage til den Tid og ser paa, hvad der er udtalt i Betænkningen, da siger jo det Mindretal, som oprindeligt foreslog Bestemmelserne, som bleve vedtagne, udtrykkelig, at „hvorvel Indstillingsforslagene visselig ikke uden gyldig Grund bør fraviges, bør det dog være muligt at faa dem rettede, hvis uværdige eller udelige ere foreslaaede.“ Det hedder saaledes fra selve Forslagsstillernes Side: „hvis uværdige og udelige ere foreslaaede“, og jeg tror, at det stemmer ganske godt med den Betragtning, jeg har gjort gældende. Hele Udvalget den Gang mente, at Forslagsretten skulde være „en Forslagsret, som har fuld og sand Betydning, saaledes at den kaldsberettigede ikke vilkaarlig skal kunne tilsidesætte de foreslaaede Kandidater og kalde en anden end en af disse.“ Men nu er der anført: der blev imidlertid sagt af andre, deriblandt af Ordføreren, J. A. Hansen, at dette var en farlig Bestemmelse, der kunde gøre Indstillingsretten lig Nul, naar den kaldsberettigede f. Eks. tog mest Hensyn til, hvem der bedst kunde katekisere efter Balles Lærebog. Ja, det sker vel undertiden — og noget saadant skete vel ogsaa for J. A. Hansen — at naar et Medlem paa Rigsdagen vil angribe en Sag, saa bliver Angrebet saa skarpt, at han tager adskillige Angrebspunkter med, i hvilke der ikke er saa stærke Holdpunkter. J. A. Hansen angreb her ud fra et saadant Synspunkt, og da han som Ordfører maatte tiltræde Bestemmelsen, sagde han da ogsaa, at det var det sureste Æhle, der var budt Fler-tallet at bide i. Imidlertid mener jeg, at hverken den ene eller den anden Udtalelse af J. A. Hansen vejer saa meget som de Udtalelser, der fremkom i Udvalgets Betænkning, dels fra selve det Mindretal, der foreslog Bestemmelserne, dels fra hele Udvalget, og det er jo aabenbart, at hverken Udvalgets Mindretal eller hele Udvalget i Virkeligheden har tænkt sig, at disse Bestemmelser skulde kunne fortolkes, som det senere er sket. Saaledes som disse Bestemmelser nu fortolkes, finder jeg nemlig — og jeg tror i

Virkeligheden, at alle kunne være enige med mig deri — at der ikke er nogen som helst Indstilling, der virkelig kan bestaa, hvis den kaldsberettigede har i Sinde at forkaste den. Naar den kaldsberettigede kan forlange, at de indstillede skulle være skikkede og værdige „under særligt Hensyn til det paagældende Embede“ og ogsaa under „Hensyn til de ikke indstillede Forhold“, saa forstaar jeg ikke, hvad der forhindrer en kaldsberettiget i at forkaste enhver som helst Indstilling fra de indstillede. Det har imidlertid sikkert aldrig været Meningen. Naar der skal tages den Slags Hensyn — Hensyn til vedkommende Embede og Hensyn endogsaa til de Ansøgere, der slet ikke ere indstillede — saa er der ingen Grænser for den kaldsberettigedes Vilkaarlighed, og saa har Indstillingsretten i Virkeligheden ingen Betydning. Det er imidlertid en saadan Fortolkning, som er hævdet i de senere Aar, og som er saa stærkt fremdraget under de Forhandlinger, vi have haft om Skolelovforslaget, at de kaldsberettigede have faaet Opmærksomheden henvendt derpaa. Tidligere have de ikke haft det; de fleste have kaldet Nummer 1 eller 2 paa Indstillingslisten, og det er gaaet ganske godt. Men naar nu denne Fortolkning saaledes er fremhævet, og man fra Højres Side siger, at det er det, de ville blive staaende ved, saa tror jeg, at hvis vi acceptere det, have vi egentlig slaaet Haanden af Indstillingsretten, saaledes som den har været givet Kommunerne allerede i 1856, og det kunne vi ikke gaa med til, saa meget mindre, som det, der er foreslaaet her fra Folketingets Side i tidligere Aar, og som er foreslaaet atter i Aar, i Virkeligheden er en Kaldelsesret, som i en enhver Henseende er fuldkommen forsvarlig for Skolen. Vi fordre, at de, der søge Skoleembeder, skulle have de nødvendige Kvalifikationer. De skulle ikke alene have Skolelærereksamen, men de skulle ogsaa have været ansatte ved en Skole — ikke fast, men de skulle have udført Arbejde ved Skolen i 3 Aar, og de skulle have Vidnesbyrd om, at de have udført dette Arbejde tilfredsstillende. Men naar vi fordre dette, sige vi ogsaa, at naar der indstilles 3 saadanne Personer, kan den kaldsberettigede ikke forkaste Indstillingen, men maa træffe sit Valg mellem dem, maa kalde en af dem. Har en Kommune ikke indstillet tre saadanne Personer, men kun en saadan og to andre ikke kvalificerede Personer, gælder Indstillingen ikke, og den kaldsberettigede er ikke bunden derved. Det er en Ret saa